

Nhân quĩ c tang cĩ a dân tĩ c Ba Lan

Tác Giả: V.A.

Thứ Ba, 20 Tháng 4 Năm 2010 15:42

Năm 1989, mĩi tĩ trĩi cĩi tĩ o trĩ vĩ Sài Gòn và còn trong tình trĩ ng quĩ n chĩ, tĩi nghe tin chĩ đĩ Cĩng Sĩ n Ba Lan

do tĩĩ ng Wojciech Jaruzelski lĩnh đĩ o đĩ phĩi chĩ p nhĩ n mĩ t cuĩ c “đĩi thoĩi bàn tròn” vĩi Công Đoàn Đoàn Kĩt, mĩ t công đoàn đĩ c lĩ p do Lech Walesa lĩnh đĩ o. Cuĩ c đĩi thoĩi là nguyên nhĩn đĩ n đĩ n sĩ rĩ u rĩ và sĩ p đĩ cĩ a chĩ đĩ Cĩng Sĩ n quân phiĩ t Ba Lan, đĩ u mà thĩ giĩi lúc ãy không thĩ nào tĩĩ ng tĩĩ ng ra đĩĩ c. Dĩĩ ng nhĩ không ngĩĩi nào ã Sài Gòn chán ghĩt chĩ đĩ CSVN là không nĩ c lòng vì sĩ kiĩ n ãy. Lech Walesa, chĩ tĩ ch Công Đoàn Đoàn Kĩt Ba Lan Solidarity, mĩ c nhĩn trĩ thành ngĩĩi hùng, không cho nhĩ ng ngĩĩi Viĩ t Nam chĩ ng Cĩng, mà còn cho tĩ t cĩ các dân tĩ c khác đĩng sĩ ng đĩĩi các chĩ đĩ đĩ c tài, áp bĩ c.

AFP Photo/Wojtek Radwanski

Quan tài cĩ a cĩ Tĩ ng Thĩ ng Ba Lan và vĩ đĩĩ c đĩ a tĩ i Thánh đĩĩ ng St. John tĩ i Warsaw hĩm 17/04/2010.

ĩ Ba năm sau đĩĩ c may mĩ n đĩ nh cĩ ã Hoa Kĩ theo đĩĩ n HO, tĩi vĩ n còn nghe đĩĩ c đĩ âm vang vĩ ng chĩĩ n thĩ ng cĩ a nhĩn dân Ba Lan, mĩ t bài hĩ c Đông Ấu vĩ cùng quý giá. Nhĩn lúc

khi ch a ki m ra đ c công ăn vi c làm n đ nh, tôi dùng t t c th i gi vào cu n sách nhan đ “Heart of Europe: The Past in Poland's Present” c a tác gi ng i Anh, Norman Davies, đ hi u thêm v cu c cách m ng này. Có l trong s 30 tác ph m vi t v cu c cách m ng l t đ ch đ C ng S n Ba Lan, đây là cu n đ c vi t th n tr ng, khách quan và đ y đ nh t.

May m n th hai là vào năm 2006, nhân cu c g p g c a các thành viên trong H p M t Dân Ch , và theo l i m i, tôi có đ p đ n đ c đ t n c Ba Lan, m t đ t n c và m t dân t c đ c c th gi i ng ng m ch không riêng gì nh ng ng i Vi t Nam ch ng C ng.

May m n th ba là tôi đ n Ba Lan trong m t hoàn c nh là v t qua đ c biên gi i c a m t cu c du l ch bình th ng. T i th đô Warsaw, nh ng thành viên trong H p M t Dân Ch và báo chí đ n t Hoa K đã có đ p ng i h p v i nh ng nhà tranh đ u dân ch Ba Lan, các thành viên trong Công Đoàn Đoàn K t Ba Lan, các nhà tranh đ u cho dân ch và quy n công đoàn t m t s qu c gia láng gi ng v i Ba Lan, t i ngay phòng h p c a H Ngh Vi n Ba Lan, Sejm.

V này làm cho s quán Vi t Nam Ba Lan k ch li t ph n đ i. H đã dùng cu c v n đ ng ngo i giao đ đ y cu c h p m t dân ch ra kh i tr s Qu c H i Ba Lan, n i vào lúc đó chúng tôi đã chu n b đ đón l u t s Lê Th Công Nhân sang tham đ , nh ng cu i cùng khi cô s p b c lên máy bay thì b ng n ch n. Do cu c v n đ ng khéo léo c a nhóm Tr n Ng c Thành-nh ng Vi t ki u t i Ba Lan-ng i ng h tích c c nh t là Th T ng Jaroslaw Kaczynski-ng i em ru t sinh đôi c a T ng Th ng Ba Lan Lech Aleksander Kaczynski v a t n n-cùng m t s dân bi u và Công Đoàn Đoàn K t Ba Lan, nên cu c g p g c a H p M t Dân Ch v n đ i n ra trong 3 ngày t i Sejm.

May m n th t , tôi đã đ n đ c h i c ng Gdansk, đã thăm vi ng tr s C ng Đoàn Đoàn K t Ba Lan, n i v n ghi đ y đ u tích c a cu c chi n đ u ch ng C ng hào hùng c a dân t c Ba Lan, đã đ c vinh h nh cùng đ t vòng hoa t ng ni m t i qu ng tr ng tr c x ng đ ng t u Gdansk, đã thăm m t ph n x ng đ ng t u nay đ c dùng làm vi n b o tàng, v n còn nghe nh trong nh ng c n gió t bi n th i vào ti ng reo hò c a h n 1 tri u ng i bi u tình ch ng l i ch đ C ng S n Ba Lan. Cu c bi u tình hoàn toàn b t b o đ ng nh ng h t s c c ng quy t khi n cho quân đ i và công an Ba Lan ph i ch n b c, b súng, ch ng l i l nh đàn áp c a th ng c p.

Tôi r i Warsaw vào bu i sáng, trong lòng v n còn đ y p nh ng hình nh v đ t n c v i m t th đô mà cho t i 2 gi sáng ng i ta v n còn nhìn th y nhi u c p trai gái đ t tay nhau đi trên hè ph , r i đ ng l i tr c ng i bán hoa đ o, mua m t bông h ng t ng ng i yêu, hay đ ng

Ông Lech Alexander Kaczynski cũng là người từng hoạt động cho Công Đoàn Đoàn Kết Ba Lan và là người đứng đầu dân chúng Ba Lan kính trọng, nhất là trong thời kỳ ông làm Đô Trưởng Warsaw. Sau khi cuộc cách mạng Ba Lan lật đổ chế độ Cộng Sản thành công, ông gia nhập đảng Luật Pháp và Công Lý, viết tắt bằng tiếng Ba Lan là PiS. Ông đắc cử Thủ Trưởng Warsaw và giữ chức vụ này từ 2002 cho đến ngày 22 tháng 12, 2005.

Khi ra tranh cử trong tháng, Lech Kaczynski phải đối đầu với một ứng cử viên còn rất trẻ, có khuynh hướng hữu phái ôn hòa là Donald Tusk thuộc đảng Civic Platform. Phải đến vòng thứ hai, ông Lech Kaczynski mới thắng ông Tusk với tỉ lệ trên 46%. Sau đó cả hai anh em ông, một người làm trong ngành và một người làm trong quân sự.

Khi cuộc Hợp Mặt Dân Chủ của những người Việt Nam ở Hoa Kỳ, Pháp, Đức, Tiệp, Hungary, Ba Lan, Úc diễu hành tại Warsaw vào mùa Thu năm 2006, thì cuộc tranh cử quốc hội tại Ba Lan sắp bắt đầu. Đảng của Thủ Trưởng Jaroslaw Kaczynski đang bỏ đảng Civic Platform của ông Donald Tusk chỉ trích nặng nề vì không giữ quy tắc sòng trù kinh tế và vận động người nhập cư bất hợp pháp. Vì thế, theo chương trình dự trù, Thủ Trưởng Jaroslaw Kaczynski có thể gặp phái đoàn Hợp Mặt Dân Chủ tại Phố Thủ Trưởng, thì ông đã đổ cho vụ bất trật tự phản thể thao đón tiếp, cũng tại phòng khánh tiết của Phố Thủ Trưởng.

Tuy là anh em sinh đôi, nhưng quan điểm của ông Lech Kaczynski và ông Jaroslaw Kaczynski không giống nhau, nhất là về khoản mà của thủ trưởng tự do. Ông Jaroslaw muốn tiến hành các chương trình phát triển thủ trưởng tự do mà nhậm chức và nhanh chóng, trong khi ông Lech Kaczynski muốn rằng số mà của phải được tính toán thận trọng, sao cho xã hội Ba Lan không bị băng hoại.

Nhưng trong cuộc bầu cử Quốc Hội Ba Lan vào năm 2007, đảng Civic Platform (tên đầy đủ là Diễn Đàn Nhân Dân) của ông Donald Tusk đã thắng để đảng PiS của ông Jaroslaw Kaczynski. Hơn nữa, Civic Platform còn thu hút các liên minh chính trị như họn trộn đây thu được đảng PiS với với mình, thành Thủ Trưởng Lech Kaczynski phải để ông Donald Tusk đứng ra thành lập chính phủ. Ông Donald Tusk và các của ông tuyên thệ vào ngày 16 tháng 11, 2007 và sau đó 7 ngày, họ đã được Hội Nghị Viện Ba Lan Sejm bỏ phiếu tín nhiệm.

Vẫn là người ủng hộ mạnh mẽ trong thủ trưởng tự do và một chính sách ngoại giao chủ trương hòa giải với Liên Bang Nga, Pháp và Đức, giữ quy tắc tốt nhất cho tất cả những người bất hợp pháp, hoàn tất các chương trình dự mà được vào với gia nhập Liên Âu, Thủ Trưởng Donald Tusk là người đang cố gắng để Ba Lan thoát hẳn ra khỏi thời kỳ họn Công Đoàn Đoàn Kết, để phát triển Ba

Lan cho kịp bước chân của các nước trong Liên Âu.

Hiện vẫn còn quá sớm để phán đoán xem liệu sau cái tang lớn của dân tộc Ba Lan, đất nước này có thể rơi vào những khủng hoảng chính trị hay không, nhưng ngay như câu chuyện Công Đoàn Đoàn Kết Ba Lan Lech Walesa cũng phải tuyên bố ở Gdansk rằng, thậm chí với a x y ra đã làm cho mọi người Ba Lan “rùng rợn chân tay và tê cóng.” Ông nhận mạnh rằng sự mất mát lớn lao này không có gì bù đắp được, bởi vì ông Lech Kaczynski vẫn là biểu tượng cho tiếng nói và ý chí của hàng triệu thanh niên ở hải ngoại Gdansk cách đây gần 20 năm.

Vâng, nhưng ai cũng có dịp ghé thăm đất nước này, cũng có dịp nói chuyện với người dân Ba Lan, cũng bước vào những nơi ghi những đau khổ lịch sử thời trung cổ cho đến bây giờ, chắc không thể quên những bức tường cái nô lệ của nạn văn minh Slave này tràn đầy những chứng liệu cho thấy không một di vật xa nào có thể mãi chìm trong bóng tối. Ngày nay, có thể có những giai đoạn người Ba Lan vẫn còn phải khốn khổ tìm kiếm ý nghĩa của một đất nước có thể do, nhân phẩm, nhưng tình thế của cuộc cách mạng 1989 ở Ba Lan vẫn tiếp tục chiếu sáng những bài học, không phải chỉ cho dân tộc Ba Lan mà cho tất cả các dân tộc nào đang phải sống trong áp bức và nhân quyền đang bị chà đạp. (V.A.)